

Eiropa līdz 2030. gadam var uz pusi samazināt fosilās gāzes patēriņu, neapdraudot apgādes drošību

Autors: Džulians Vettengels, CLEW

Eiropas Savienība līdz 2030. gadam var uz pusi samazināt fosilās gāzes patēriņu un līdz 2050. gadam pilnībā atteikties no šī kurināmā, vienlaikus saglabājot apgādes drošību un rūpniecisko ražošanu pašreizējā līmenī bez graujošām pārmaiņām rīcībā, uzskata enerģētikas politikas ideju laboratorija Agora Energiewende. Ziņojumā ar nosaukumu "ES atteikšanās no gāzes" teikts, ka būtiskas darbības, kas palīdzēs pakāpeniski atteikties no gāzes, ietver atjaunojamās enerģijas īpatsvara palielināšanu līdz 70 % no enerģijas ražošanas apjoma līdz 2030. gadam un 85 % līdz 2040. gadam (2021. gadā šis īpatsvars bija apmēram 35 %). Citi elementi, kas nepieciešami, lai atteiktos no fosilās gāzes izmantošanas, ir energoefektivitātes uzlabošana un procesu siltuma elektrifikācija rūpniecības nozarēs, ēku siltināšana, kā arī 40 miljonu siltumsūkņu uzstādīšana līdz 2030. gadam un 80 miljonu uzstādīšana līdz 2040. gadam, norāda Agora. Sākotnēji visātrāk no fosilās gāzes varētu atteikties elektroenerģijas nozare, ko veicinās strauja saules un vēja enerģijas izmantošanas palielināšanās. Citām nozarēm būs vajadzīgs ilgāks laiks, jo rūpniecība vispirms paļausies uz energoefektivitātes paaugstināšanu un tiešu elektrifikāciju, un tikai vēlāk kā galvenais kurināmais kļūs zaļais ūdeņradis. Tomēr "rūpniecības sektorā ķīmijas, dzelzs un tērauda, kā arī mašīnbūves un transporta iekārtu apakšsektori līdz 2040. gadam varētu ražot degvielu bez fosilās gāzes," raksta domnīca.

Eiropas Savienības mērķis ir līdz 2050. gadam panākt siltumnīcefekta gāzu emisiju nulles neto līmeni, kas nozīmē, ka līdz tam laikam lielā mērā ir jāpārtrauc izmantot naftu, gāzi un ogles. Lai gan bloks ir ieviesis tirgus mehānismu - emisiju tirdzniecību -, lai samazinātu emisijas elektroenerģijas ražošanā, energoietilpīgās nozarēs, transportā un ēkās, tas nav noteicis beigu datumus fosilajam kurināmajam ceļā uz klimata neitralitāti. Gāzes izmantošanas pārtraukšana būtiski ietekmēs arī esošo

infrastruktūru. Citā nesen publicētā Agora ziņojumā teikts, ka vairāk nekā 90 % no Vācijas sadales sistēmas kļūs novecojusi, valstij sasniedzot klimata neitralitātes mērķi līdz 2045. gadam.

Domnīca Agora Energiewende ierosināja arī ES siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķi līdz 2040. gadam, par kuru sarunas blokā vēl tikai sākas. Domnīca uzskata, ka ES būtu jācenšas panākt 90 % samazinājumu salīdzinājumā ar 90. gadiem. ES mērķis ir līdz 2030. gadam samazināt emisijas par 55 %.